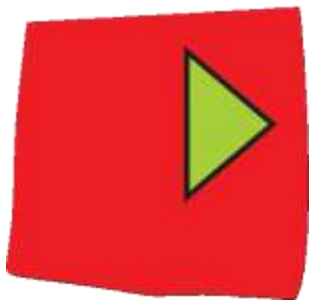

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ' ΤΑΞΗΣ

Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ Δ' ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 22 ΜΑΙΟΥ 2015

A1. Χαρακτηριστικά δημοτικού τραγουδιού:

1. Ομοιοκαταληξία: Απ.3.20, Στ: 5-8: «φύση – αφήσει, φυσώντας, περνώντας» Ζευγαρωτή.
2. Μέτρο & Αριθμός συλλαβών: Απ. 4.21, Στ: «Έκοίταξε τ' άστέρια, κι έκεϊνα άναγαλλιάσαν», Ιαμβικός δεκαπεντασύλλαβος.
3. Δημοτική γλώσσα: Απ. 3.20 «η βροντή, έσφίξε, ολόμαυρα» Απ. 4.21 «αχτινοβόλησαν, σουφρώνει, ομπρός, εγιόμισα»

B1. Απ. 3.20, Στ: 13-14 «δροσάτο φως». Εδώ υπάρχει ένα οξύμωρο σχήμα, αφού το φως είναι πηγή θερμότητας και δε μπορεί να είναι δροσερό. Αν υποθέσουμε όμως ότι είναι του φεγγαριού θα μπορούσε και να έχει μια τέτοια ιδιότητα. Το φως εδώ έχει ρόλο συνοδευτικό στη θεική θωριά της φεγγαροντυμένης. «Υποκλίνεται» σε αυτή αναδεικνύοντας τη θεική υπόστασή της.

Απ.4.21, Στ:1-2 «αστέρια – αχτινοβόλησαν». Κι εδώ το φως έχει υποστηρικτικό ρόλο της θεικής παρουσίας. Τονίζει και αναδεικνύει τη φεγγαροντυμένη, ενώ θα περιμένε κανείς το φως να την καλύψει. Το φως εδώ θέτει το φόντο της θεικής παρουσίας.

Απ.4.21, Στ: 7-8 «φως μεσημερνό». Το μεσημαριανό φως απλώνεται μέσα στο σκοτάδι της νύχτας. Είναι πράγματι η ενέργεια η θεική που μετουσιώνει τα πράγματα, την «χτίσιν» όλη.

Να σημειωθεί ότι η φωτοχυσία, που υποδηλώνει τη θρησκευτικότητα του Σολωμού δίνεται σε ανιούσα κλιμάκωση, δηλαδή είναι διαρκώς αυξανόμενη.

B2. α) Χρονικά επίπεδα Αποσπάσματος 5:

Παρελθόν: Οι αγώνες των Κρητικών για απελευθέρωση.

Παρόν: Το ναυάγιο.

Μέλλον: Υστερα από την απώλεια της αρραβωνιαστικιάς του.

Να σημειωθεί ότι τα χρονικά επίπεδα δεν είναι ευθύγραμμα, παρουσιάζουν αναδρομές, πρωθύστερα σχήματα και παρεμβολές. Το καθένα από αυτά δηλαδή παρεμβάλλεται στο άλλο. Επίσης, πρέπει να τονιστεί ότι υπάρχει και ένα τέταρτο χρονικό επίπεδο: Το μακρινό και άδηλο μέλλον της έσχατης κρίσης των Χριστιανών, δηλαδή της δευτέρας παρουσίας.

β) Αναφορικό μέρος: «καταπώς στέκει ... πετροκαλαμίθρα». Η παρομοίωση της ερωτικής έλξης με την έλξη του μαγνήτη (είδος πρωτόγονης μαγνητικής βελόνας) είναι πολύ συνηθισμένη στην αρχαία ελληνική λογοτεχνία. Σκοπός της είναι να δώσει έμφαση, να τονίσει και να αναδείξει την ερωτική έλξη κάνοντας την ξεκάθαρη και πιο σαφή.

Γ1. α) Εδώ ο Κρητικός προσπαθεί να ανακαλέσει στη μνήμη του το εάν και που είχε ξαναδεί αυτή τη μορφή. Αναρωτιέται, αν την είχε δει ζωγραφιστή μέσα σε ένα ναό, ως αγιογραφία, αν ήταν ενδεχομένως ένα ερωτικό πλάσμα της φαντασίας του, αν επρόκειτο για ένα παιδικό όνειρό του ή αν ήταν απλά μια ανάμνηση. Το πολυσύνδετο σχήμα λόγου εδώ βοηθά στη διατύπωση όλων αυτών των υποθέσεων. Η αναζήτηση της μορφής από τον Κρητικό είναι σχετική με τον ιδεαλισμό του Σολωμού, που ανάγεται στη μελέτη του Πλάτωνα και στην υιοθέτηση της θεωρίας του για τον κόσμο των Ιδεών. Σύμφωνα με αυτή όσα αντιλαμβανόμαστε σε αυτόν τον κόσμο είναι είδωλα των πραγματικών όντων (ιδεών-προτύπων) που βρίσκονται σε έναν ιδεατό αλλά πραγματικό κόσμο. Η ψυχή λοιπόν έχει την τάση να φέρει αναμνήσεις από αυτόν τον κόσμο και να αναγνωρίζει στα είδωλα τα αληθινά όντα, δηλαδή τις ιδέες.

β) Ύστερα από το εκστατικό όραμα της φεγγαροντυμένης, η εξαφάνισή της έφερε αλλαγές στη ζωή του. Εξομολογείται ότι έχει χάσει πια την επιθετικότητά του, την αντρείοσύνη και θάρρος του (*Π' αγνάντευεν Άγαρηνό κι έγύρευε μαχαίρι*) και έχει φτάσει στο σημείο να ζητιανεύει για λίγο ψωμί. Ο εξευτελισμός αυτός και η καταρράκωση της αξιοπρέπειάς του φαίνεται στα δακρυσμένα μάτια του. Ο ήρωας φαίνεται να έχει ριζικά μεταμορφωθεί στην ψυχή, αφού δεν αναζητά τη λύτρωση στον πόλεμο αλλά στην αγάπη και την φιλεσπλαχνία των συνανθρώπων τους. Είναι φανερό ότι το μοντέλο αξιών και αρχών στο οποίο πίστευε έχει αλλάξει λόγω των συνθηκών.

Δ1.Ομοιότητες:

α) Ξαφνική εμφάνιση – προβολή μιας θεικής οντότητας.

β) Θαλασσινό σκηνικό.

Επιπλέον ομοιότητες:

γ) Παρόμοιες αντιδράσεις δέους από τους δύο ήρωες.

δ) Παρουσία έντονου φωτός.

ε) Απότομη εξαφάνιση της θεικής οντότητας.

στ) Θηλυκού γένους και οι δύο παρουσίες.

ζ) Ονειρική διάσταση και στα δύο ποιήματα.

Διαφορές:

α) Η φεγγαροντυμένη ξεπρόβαλε από τη θάλασσα, ενώ η νεράιδα από τα βράχια.

β) Η φεγγαροντυμένη δεν είχε φόβο, η νεράιδα είχε φόβο στα μάτια.

γ) Ο Κρητικός ήταν μέσα στη θάλασσα, ο ήρωας του Καρυωτάκη ήταν κρυμμένος στα βράχια.